SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1142

av Joanna Lewerentz (M)

Likställd momssats för professionellt framställt konsthantverk och annan konst

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över mervärdesskattelagens regler för konsthantverk i syfte att likställa momssatsen för professionellt framställt konsthantverk med den som gäller för annan konst och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har en stark tradition av konsthantverk och brukskonst. Professionella konsthantverkare har länge bidragit till landets kulturliv, lokala näringsliv och kulturella och kreativa branscher.

Sektorn utgörs till stor del av små företag och enmansföretagare med begränsade ekonomiska marginaler. I dag finns dock en skillnad i mervärdesskatt mellan olika konstnärliga uttryck. Bildkonst, som exempelvis tavlor och skulpturer, omfattas av en reducerad momssats medan konsthantverk som kategoriseras som bruksföremål i många fall beskattas med den generella momssatsen på 25 procent. Detta innebär att föremål som skapats genom samma konstnärliga process och med samma konstnärliga intention kan beskattas olika beroende på om de anses ha en praktisk funktion eller inte.

Detta riskerar att missgynna konsthantverkare som arbetar med brukskonst. Deras verk är ofta unika eller producerade i mycket små upplagor, men beskattas ändå på samma sätt som massproducerade industrivaror. Skillnaden i moms minskar konsumenternas köpkraft och försämrar förutsättningarna för konsthantverkares långsiktiga ekonomiska hållbarhet.

Nuvarande regelverk skapar också svåra gränsdragningar mellan konst och konsthantverk. Bedömningar av ett föremåls användbarhet eller funktion kan leda till att liknande verk behandlas olika skattemässigt då gränsen mellan konstnärligt uttryck och bruksföremål inte alltid är tydlig. Ett konstverk kan exempelvis fylla en dekorativ funktion utan att dess konstnärliga värde ifrågasätts och på motsvarande sätt bör ett handgjort föremål inte förlora sin konstnärliga karaktär enbart för att det också kan användas i vardagen.

Professionella konsthantverkare genomgår dessutom ofta långa och kvalificerade utbildningar jämförbara med andra konstnärers. De skapar unika verk med tydliga inslag av eget skapande, hantverkskunnande och konstnärlig gestaltning. Det finns därför anledning att ifrågasätta varför beskattningen i så hög grad utgår från föremålets användningsområde snarare än dess konstnärliga ursprung och produktionssätt.

En sänkt momssats för professionellt framställt konsthantverk skulle bidra till att stärka förutsättningarna för småskaligt företagande och att fler konstnärer kan stå på egna ekonomiska ben. En sådan förändring skulle också kunna bidra till att stärka de kulturella och kreativa branscherna samt skapa mer likvärdiga villkor mellan olika konstnärliga verksamheter.

Mot denna bakgrund bör regeringen se över möjligheterna att likställa momssatsen för professionellt framställt konsthantverk med den som gäller för annan konst.

Joanna Lewerentz (M)